

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Een oproep tot waarachtige bekering

ds. M.G. van Middendorp, Leerdam

Waarachtige bekering is een eis Gods. Tot wie komt die oproep? Gods knechten worden geroepen en uitgezonden om deze boodschap (eis) te verkondigen. Dat gebeurde al onder het oude bondsvolk, en nu, ten tijde van de nieuwtestamentische bedeling, gebeurt het nog steeds. Die boodschap wordt zelfs aan heidenvolkeren verkondigd.

► De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE.

Jesaja 55:7a

Jesaja spreekt tot de goddeloze en ongerechte lieden. Zijn dat de moordenaars, de spotters, de ontuchtigen, de dieven? Ja, die ook, maar laten we niet vergeten dat wij allemaal goddeloos zijn geworden, dat is: los en leeg van God. We zijn zonder God in de wereld; ja, méér nog: we zijn vijanden van God. Krachtens schepping leefde de mens in Gods gunst en gemeenschap en daarin vond hij zijn hoogste lust. Als gevolg van Adams diepe val zijn we van God afgescheurd. Wij hebben de ongerechtigheid lief gekregen bóven de gerechtigheid. Dat komt in de vrucht van ons leven toch wel openbaar? Als we om ons heen zien, dan moeten we erkennen dat de wereld vol ongerechtigheid is.

Ons eigen hart

Nu persoonlijk. Hebben wij onszelf al als een goddeloze leren kennen? Het kan zijn dat we voor de mensen om ons heen een keurig net, godsdienstig leven leiden. Maar kijk eens in uw, in jouw hart. Hoe waar is het toch dat we geen lust hebben aan de kennis van Gods wegen. Mocht de Heilige Geest ons er maar aan ontdekken. Als dat achterwege blijft, menen we geen bekering van

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE UTRECHT

In 1920 ontstaat er in Utrecht een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Zeist. Op 25 mei 1925 wordt deze afdeling zelfstandig. Na tien jaar in een gehuurd gebouw in de Zandhofsestraat te hebben gekerkt, verhuist men in 1930 naar het kerkgebouw van de Nederlandse Protes-

tantenbond in de Boothstraat. In verband met de groei van de gemeente betreft men in 1967 de Gereformeerde Westerkerk aan de Catharijnekade. Omdat het kerkgebouw te groot is geworden, de bereikbaarheid ervan is verminderd en het parkeren steeds meer problemen oplevert, valt in 2015 het besluit om in de wijk Leidsche Rijn een nieuwe kerk te bouwen. Vanaf 7 januari 2018 worden de kerkdiensten gedurende anderhalf jaar in de Torenpleinkerk in Vleuten gehouden. Op 20 juli 2019 neemt ds. W. Harinck de Nieuwe Westerkerk (met 350 zitplaatsen) in gebruik met een preek over 2 Kronieken 7:1. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Gods akkerwerk' en in 'Soli Deo Gloria'. De gemeente telt 236 belijdende leden en 116 doopleden.

node te hebben. Dan gaan we mét de oproep tot bekering nog voor eeuwig verloren.

Als we door genade mogen leren dat we vijanden van God zijn, dan wordt het ons een wonder dat we de oproep aan de goddeloze nog mogen beluisteren over het verlaten van de weg der goddeloosheid. 'Verlaten' is: zich afkeren. De ontdekkende bediening van Gods Geest maakt dat wij op die brede weg niet meer verder kunnen en willen reizen. Dan wordt de leegheid van een leven zonder God bewegend. Het wandelen op de brede weg der zonde wordt dan onze grote smart. Dan wordt de bezem genomen om te proberen de zonde uit ons huis en hart te vegen.

Hebben wij onszelf al als een goddeloze leren kennen?

Dan is het: Henen uit, henen uit!
Dan wordt de zonde gehaat, omdat God die haat. Zulke zielen vlieden de zonde, niet om daarmee de hemel te verdienen, maar vanuit de begeerte om heilig voor God te mogen leven. Hij is het zo waard om gevreesd, gediend en geprezen te worden.

Ongerechte gedachten

Een mens zondigt met woorden, werken en gedachten. Nu, onze tekst spreekt ook over het verlaten van de ongerechte gedachten. In de praktijk van het leven is het mogelijk dat een mens in het openbaar de ongerechte wegen verlaat, maar in gedachten de zonde blijft vasthouden en misschien zelfs wel blijft koesteren. In de weg van de waarachtige bekering verlaat een mens niet alleen zijn zondige werken, maar ook zijn zondige gedachten. Als de Heere werkelijk ons allerhoogst en eeuwig goed geworden is, dan komt

dat hierin tot openbaring dat we de zonde met wortel en tak begeren uit te roeien.

In het verlaten van de goddeloze weg en van de ongerechte gedachten bestaat nu de waarachtige bekering. Wat is 'bekering'? Dat is: een inkeren tot zichzelf, een afkeren van de zonde en een wederkeren tot de Heere. Dan komt er een droefheid naar God openbaar om der zonden wil. Dan gaat men vragen: Heere, zou U met zo'n groot beest nog van doen willen hebben?

De HEERE zegt bij monde van de profeet Ezechiël: 'Zo waarachtig als Ik leef (...), zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve' (Ezech. 33:11a). De Heere is goed en gaarne vergevend, en van grote goedertierenheid allen die Hem aanroepen. Hij vergeeft menigvuldig, ja, Hij zal niet afstoten die tot Hem zich ter genezing wenden. We lezen in het evangelie van Lukas over de gelijkenis van de farizeeër en tollenaar. De tollenaar stond met een doorleefde schuld achter in de tempel en beleed na ernstig overleg zijn boze daân. De Heere zei over hem: 'Ik zeg ulieden: Deze ging af gerechtvaardigd in zijn huis' (Luk. 18:14a).

Soevereine ontferming

Dit alles doet Christus naar het vrije van Zijn soevereine ontferming. God stapt niet over de zonde heen, maar delgt die uit in het bloed van Zijn geliefde Schootzoon Jezus Christus. Hij is met de overtreders geteld geweest en Hij heeft de zonde van Zijn bruidskerk gedragen, en Hij heeft voor de overtreders gebeden. Wat een wonder van genade! Mochten we met de bruid maar leren roepen: 'Ontwaak, Noordenwind, en kom, Gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien. O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate zijn edele vruchten!' (Hoogl. 4:16).

Kerk, verwonder u over Hem Die dood geweest is en Die eeuwig leeft. De bruid en de Bruidegom horen bij elkaar. ♦

Uit:
**DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS**
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

ZEVEN LEERREDENEN
Over LUKAS 18:35-43

TWEEDE TEKST uit Lukas 18:35-43

Vers 36: 'En deze horende de schare voorbijgaan, vroegde wat dat was'.

In de burgerlijke wetten die de Heere God vroeger aan de Israëlieten gaf om hen daarmee in hun gewone leven te regeren, staat ook de bepaling dat er onder hen geen bedelaars mochten zijn. Het bevel van de Heere luidt in Deuteronomium 15:4 namelijk: 'Alleenlijk, omdat er geen bedelaar onder u zal zijn...'. Dat betekent dat niemand aan de kant van de weg of langs de huizen mocht gaan zitten bedelen.

Waarom men niet mocht bedelen?

Er waren voor de Heere verschillende redenen waarom Hij een wet als deze aan het volk gaf:

1. Hij had dit volk, de nakomelingen van Abraham, boven alle andere volken in de wereld tot Zijn eigen volk verkoren. Daaraan wilde Hij in het bijzonder Zijn genade en zegeningen schenken. Maar daarom wilde Hij ook door dit volk in het bijzonder geëerd, gevreesd en gediend worden. Zo waren de Israëlieten boven alle volken het volk van God. Daarvan zei de Heere in Exodus 19:6: 'En gij zult Mij een priesterlijk koninkrijk en een heilig volk zijn'. Welnu, wat zou er dan schandelijker zijn en wat kon er méér tot oneer van God en Zijn dienst zijn dan dat er in het openbaar bedelaars onder het volk van God gevonden werden? ►

*De genezing van
de blinde Bartimeüs*

- De Naam van de Heere moest hierdoor wel gesmaad worden door de andere volken op de aarde. Het zou er dan op lijken dat de Heere Zich wreed en hard tegen Zijn volk opstelde, omdat Hij hen niet op een eerlijke manier kon of wilde onderhouden. Het leek er dan op dat Hij hen verliet en dat ze hun brood bij elkaar moesten bedelen. Dat zou een grote schande zijn voor het godsdienstige leven en het dienen van God.
2. Daarnaast verbood de Heere het bedelen, omdat het onder Zijn volk een teken van grote liefde-loosheid zou zijn als rijke mensen de armen niet zouden onderhouden, maar hen zomaar aan hun lot overlieten zodat ze om brood moesten bedelen. De Heere wilde niet dat er zo'n schandvlek op Zijn volk zou liggen. Hij wilde niet dat de heidense volken Zijn Naam zouden lasteren en zeggen: 'Staat Israël, dat volk van God, boven ons, maar laat hun godsdienst dan toe dat ze zich zo wreed, liefdeloos en onbarmhartig tegenover hun arme medemens gedragen? Laten ze hen dan wegens gebrek en armoede bedelen?'
 3. Ten slotte wist de Heere ook hoe er in het volksleven allerlei slechte dingen voortkomen uit armoede en uit het niets omhanden hebben. Bedelaars zijn vaak een slecht soort mensen; daardoor komen ze apart te staan in het normale maatschappelijke leven, ze doen niet meer aan godsdienst en geven zich meestal over aan allerlei wetteloze en goddeloze dingen. Daardoor kun je van hen allerlei slecht gedrag verwachten zoals stelen, moorden, roven en zo meer.

Kijk, om deze redenen verbood de Heere plechtig dat er ooit bedelaars onder het volk Israël zouden zijn. Om bedelarij ook daadwerkelijk te weren, stelde de Heere verschillende goede wetten in. Daarin was ook de wet waarin God bepaalde dat een deel van de tienden die het hele volk moest opbrengen voor de armen bestemd was, zodat die daarvan konden worden onderhouden. ♦

► wordt vervolgd

Uw wil en wet

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

We kunnen zo gemakkelijk over 'de zonde' praten, en heel algemeen over de zonde denken. Maar hoe weten we wat nu werkelijk zonde is? Zonde als overtreding van Gods wet.

Elke zondagmorgen horen we na de openingspsalm de Tien Geboden. We horen die, maar luisteren we ook? Dringt het tot ons door wat de Heere van ons vraagt? Hoe Hij ons leven - te beginnen met dat van de afgelopen week - ziet en beoordeelt? We horen wekelijks Zijn gouden standaard voor goed en kwaad. Zo zal Hij ieder mensenleven eenmaal (be)oordelen en dienovereenkomstig rechtvaardig vergelden. Want de gouden standaard van Gods recht geldt voor ieder mens en voor alle tijden.

Vanaf de Sinaï

Het is zo zegenrijk dat we door middel van ons troostboek periodiek - misschien wel elk jaar - de uitleg van deze (verbonds)woorden verklaard krijgen. Ze zijn uitgesproken door Gods eigen mond vanaf de Sinaï. Met Zijn eigen vingers heeft Hij deze 'Tien Woorden' ingegrift, zodat er geen veranderingen mogelijk zijn. Niet in de verwoording, maar ook niet in de uitleg en de bedoeling ervan. Wij mensen proberen steeds de grenzen op te zoeken, om zelf uit te maken wat goed en kwaad is. Dat zit ons immers in het Adamsbloed! We zoeken naar een grijs gebied, 'waar het gebod niet duidelijk is'. Ook 'had men in die tijd nog geen straaljagers'. We zijn zo vindingrijk om een grijs gebied te creëren door middel van redeneringen, zoals: 'Zo simpel is het allemaal niet' en: 'Dat kan in Gods liefdesgebod toch niet de bedoeling zijn', en: 'Dat kan God

toch niet vragen'. Zo creëren we grijze gebieden in de uitleg van elk gebod, om je eigen wil te kunnen doen, om je eigen gang te kunnen gaan. Daarbij komt ook nog dit: de onkunde met betrekking tot Gods wil en wet, zelfs onder Gods kinderen, is zo groot! En onkunde doet dwalen!

De 'wet' heeft een negatieve klank. Terwijl Paulus haar toch heilig, rechtvaardig en goed noemt. Zegt uw hart dat ook? Daarom is de regelmatige onderwijzing van Zondag 34 tot 44 zo dringend noodzakelijk. Aan elke generatie moet Gods wil en wet worden ingescherpt, opdat ons geweten gevormd zal worden. Met het doel dat we uit de wet Gods zullen weten 'hoe groot onze zonde en ellende is' (Heidelbergse Catechismus, vraag 3).

Liefde en gehoorzaamheid

Vervolgens wordt in het stuk der ellende volstaan met de samenvatting door de hoogste Leraar ter gerechtigheid: de eis van volmaakte liefde en gehoorzaamheid. We zullen weten waarvoor we een Middelaar nodig hebben: 'omdat God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede' (vraag 12), en dat op een volkomen wijze. De eis van Gods recht blijft op de ziel gebonden tot bij de Middelaar. Vervolgens horen we de ontdekkende verklaring van de geopenbaarde wil van God over goed en kwaad. Dat staat in het stuk van de dankbaarheid 'die we Gode voor de verlossing schuldig zijn'.

Het is opmerkelijk dat dit laatste stuk

uit twee delen bestaat, het gebod en het gebed. Dus het ware Godswerk wordt gekenmerkt door het gebod en het gebed. Er blijken dus twee zaken beslissend te zijn: hoe staat u tegenover het gebod van God, en hoe is de praktijk van het gebedsleven?

In het onderstaande korte overzicht van de Tien Geboden gaat het steeds om drie zaken:

- De Wetgever in Zijn wezen en deugden die worden weerspiegeld in Zijn heilzame wetswoorden.
- Wat Hij eist: waar Hij recht op heeft.
- Wat Hij verafschuwt: wat de zonde van bedrijf is. Dat is wél doen wat Hij verbiedt. En wat de zonde van nalatigheid is. Dat is niet doen wat Hij eist.

Zo komen we tot het volgende globale overzicht van de Tien Geboden. Deze kern moet ieder van ons helder voor de geest staan.

1. In het eerste gebod eist 'de

De gouden standaard van Gods recht geldt voor ieder mens en voor alle tijden.

allerhoogste Majesteit' om God te kennen en te erkennen. Hij verafschuwt alle afgoderij, waarbij we God Zijn eer niet geven.

2. In het tweede gebod eist 'de alleenwijze God' om God te dienen naar Zijn wil. Hij verafschuwt alle eigenwillige godsdienst, waarbij we de Heere dienen op onze manier en zelf de dienst uitmaken.
3. In het derde gebod eist 'de zeer overvloedige Fontein van alle goed', Die Zich door middel van Zijn namen wil openbaren: deze namen van God te gebruiken zoals die bedoeld zijn. Hij verafschuwt alle gedachte-loos en zielloos gebruik van Zijn

inhoudsvolle namen.

4. In het vierde gebod eist 'onze Schepper': één dag in de week aan Hém te besteden. Hij verafschuwt het schenden van deze rustdag, wanneer we de dag van de Heere anders besteden.
5. In het vijfde gebod eist 'de hoogste Gezagsdrager': in het menselijke gezag God te respecteren. Hij verafschuwt alle ongehoorzaamheid, wanneer we het afgeleide gezag niet respecteren.
6. In het zesde gebod eist 'de Bron van het leven' het levensbegin, de levensloop en het levenseinde alleen in Zijn hand te laten. Hij verafschuwt alle miskennis hiervan, waarbij we het leven in eigen hand nemen.
7. In het zevende gebod eist 'de heilige Inzetter van het huwelijk' om ons manlijk en vrouwelijk (geschapen) zijn rein te bewaren. Hij verafschuwt alles wat dit stuk maakt, dus alle vormen van onreinheid.
8. In het achtste gebod eist 'de Eigenaar van alles', dat wij rentmeester onder God zijn. Hij verafschuwt alle 'dieverij', waarbij wij geen rentmeester onder God willen zijn.
9. In het negende gebod eist 'de Waarachtige', dat we waar en oprecht zijn, zelfs met de tong. Hij verafschuwt alle leugenachtigheid, waarbij wij onwaarachtig zijn.
10. In het tiende gebod eist 'de Alwetende', om met al onze begeerten en gevoelens te leven voor Gods aangezicht. Hij verafschuwt alle huichelachtigheid, waarbij we denken: 'wat niet naar buiten komt, is geen zonde'.

Scherp deze Tien Woorden ook uw kinderen in! Want dit is de kern van Gods wil en wet. Bij een andere gelegenheid willen we hierop nog terugkomen. ♦

► Elke zondagmorgen horen we na de openingspsalm de Tien Geboden. Ze vormen een gouden standaard voor goed en kwaad.

In praktijk gebrachte liefde

Barmhartig en rechtvaardig, het zijn van die bekende woorden uit de Bijbel. Vaak worden ze samen genoemd. Ze geven ook iets weer van de deugden van God ten opzichte van zondaren. Maar ze worden ook gebruikt in het leven van alledag.

P. Schalk, Veenendaal

Rechtvaardig, dat is zo'n woord dat ons kan aangrijpen als we ons leven stellen in het licht van Gods eis. Hij is zo rechtvaardig, wij zijn zo afkerig. Of barmhartig, wat spreekt daaruit een diepe warmte als je bedenkt hoe God Zich wil buigen over arme zondaren.

Alle dag

Het zijn ook woorden die gebruikt worden voor het dagelijks leven. Zoals bij onze kinderen op school, als de meester streng maar rechtvaardig is. Of op het werk, als het gaat over rechtvaardige beloning. Of in het gezin, als het ene kind iets mag doen, maar het andere niet, dan komt het rechtvaardigheidsgevoel nog weleens naar boven. Ja, rechtvaardigheid, dat vinden we een mooie en goede eigenschap. En ja, barmhartigheid is ook in het dagelijks leven te vinden. We spreken zelfs over de werken van barmhartigheid. Een prachtige benaming voor mensen die werkzaam zijn in het ziekenhuis, in de verpleging en verzorging, in de opvang van dak- en thuislozen, of in de hulp aan de verre naasten. En niet te vergeten, in de mantelzorg als mensen zich inzetten voor hun familie en vrienden.

Ja, barmhartigheid, het wordt weleens uitgelegd als 'in praktijk gebrachte liefde'.

Asiel

Maar het zijn ook woorden die een zware lading krijgen als er moeilijke keuzes gemaakt moeten worden. Dat zien we bijvoorbeeld in het uiterst ingewikkelde debat over asiel

en migratie. In het publieke domein staan politici soms lijnrecht tegenover elkaar. De een wil de grenzen open, de ander wil ze juist dicht hebben. En dat geldt ook voor de burgers onderling. Soms gaat het er hard aan toe, met omschrijvingen van medeburgers die er niet om liegen. Of met een hardheid die helaas helemaal niet getuigt van naastenliefde. In sommige gevallen is het misschien wel begrijpelijk, zeker als je persoonlijk geraakt wordt door (te) veel asielzoekers. Zoals zichtbaar wordt in de woningnood. Mensen die in ons land worden toegelaten moeten natuurlijk ook kunnen wonen. Maar ja, als jouw kinderen steeds moeilijker aan een huis kunnen komen, dan wordt de toon zomaar wat harder. En onze kinderen nemen dat heel gemakkelijk over. Maar het past niet bij de opdracht om onze naasten lief te hebben als onszelf.

Zoektocht

Een grote vraag is hoe we daar nu mee om moeten gaan, enerzijds met de opdracht om onze naasten lief te hebben, anderzijds met de problematiek van een (te) grote instroom van asielzoekers. Daar kan dat woordenpaar, rechtvaardig en barmhartig, ons misschien wel helpen. Onze naastenliefde kan op verschillende manieren blijken. Er zijn mensen die hun huis hebben opgezet voor vluchtelingen uit Oekraïne.

► Wat is rechtvaardig als er heel veel mensen aankloppen die om asiel vragen?

Gastvrij en onbaatzuchtig. Daar mogen we wel diep respect voor hebben. Maar als er dan nog een paar familieleden aankomen, moeten die er dan ook nog bijgenomen worden? Of, hoe moet dat na bijna drie jaar? Mag je dan op enig moment toch aangeven dat je wilt dat de vluchtelingen het huis weer verlaten, of is dat onbarmhartig?

In het klein, op het niveau van ons eigen huis, zijn hier heel wat vragen te stellen. En zo geldt dat ook voor het groot, op nationaal niveau.

Wat is rechtvaardig als er heel veel mensen aankloppen die om asiel vragen? En is het inderdaad barmhartig als je zonder enige beperking iedereen binnenlaat, een huis biedt, zorg verleent?

Evenwicht

Neem bijvoorbeeld de asielzoekers die naar Nederland komen om er economisch gezien beter van te worden. Hier zijn allicht veel betere kansen om een baan te vinden, van welk niveau dan ook. Als je vanuit een land komt met een in elkaar gestorte economie, dan is het begrijpelijk dat je graag in een rijk land wilt komen wonen. Maar je hoeft deze mensen natuurlijk niet op te nemen, omdat dat rechtvaardig zou zijn.

Heel anders ligt dat voor mensen die daadwerkelijk op de vlucht zijn geslagen om het vege lijf te redden. Als je weet dat terugsturen betekent dat men opgepakt wordt, misschien wel gemarteld en gedood, dan is het barmhartig om deze mensen op te vangen, hulp te bieden, ruimte te geven om te wonen en te leven. Maar ook dat is weer niet oneindig. Stel dat iemand voor vervolging en de dood vlucht omdat hij of zij een ernstige misdaad heeft gepleegd. Dan is het juist weer rechtvaardig om iemand uit te zetten en terug te sturen.

Kortom, rechtvaardig en barmhartig, het zijn begrippen die ons kunnen helpen. Bij de politieke keuzes die gevraagd worden, kunnen we ze gebruiken om het vraagstuk van asiel en migratie te doordenken. En dan is het woordenpaar, rechtvaardig en barmhartig, helpend om op de juiste toon het gesprek te voeren. Rechtvaardig, als het gaat om het recht. Barmhartig, als het gaat om in praktijk gebrachte liefde. ♦

Twée vragen op doopzitting

ds. M. Karens, Middelburg

De Koning van de Kerk schonk twee sacramenten, de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. Het zijn allebei heilige zichtbare tekenen en zegelen. Ze wijzen allebei op de enige offerande van Jezus Christus als de enige grond van de zaligheid.

Bij alle verschillen die er bij deze sacramenten zijn, is dit er ook één: aan de bediening van het Heilig Avondmaal gaat een voorbereidingspreek en een voorbereidingsweek vooraf. En dopen doen we er zomaar even bij, zo lijkt het weleens. Aan die indruk kan ik mij soms niet helemaal onttrekken. Maar, gelukkig is er de doopzitting. Daarnaast is het ook nuttig en nodig om de prediking in de dienst waarin de Heilige Doop wordt bediend erop af te stemmen. Er zijn genoeg teksten die onderwijs geven over dit sacrament. Zo wordt ook de gemeente Bijbels onderwezen. We denken aan teksten over het bloed van Jezus Christus, over het genadeverbond, over de opvoedingstaak van ouders, over het genadewerk in kinderen, of over de afwassing van de zonden. Zo'n 250 keer mochten we in de pastorie van Werkendam doopzitting houden, de ene keer met drie echtparen, de andere keer met elf. Centraal in de gesprekken stond altijd weer het kind, als een door de grote Schepper toevertrouwd pand; de noodzaak en de onmogelijkheid van de opvoeding tot Gods eer en hun zaligheid; het bij de opvoeding spreken met twee woorden: Adam en Christus, dood en leven, zonde en genade. Het was waardevol om de vaak jonge ouders ook zo eens te ontmoeten.

Eén doopzitting staat mij nog helder voor de geest. Een ouderpaar vroeg mij: 'Dominee, waarom doopt u meisjes zonder mutsje?' Ik heb uitgelegd dat mijn Bijbel zeker leert in verschillende teksten dat de vrouw met een gedekt hoofd in de kerkdienst dient te komen. Maar bij de Heilige Doop wil

ik dit aan het geweten van de ouders overlaten. En een 'doopjurk' bij een jongetje, daar wil ik ook niets over zeggen. Hierin spelen traditie en plaatselijke gewoontes vaak ook een rol.

Echter, die vraag over dat mutsje ging helaas wat overheersen in het gesprek. De ouders vonden het erg belangrijk! Zeker is het voor de ouders en voor degene die het kindje in de kerk brengt van groot belang om ook in onze kleding te tonen dat we op 'heilige grond' staan. Dáár waren we het wel over eens.

Nadat we de doopzitting hadden afgesloten met Schriftlezing en gebed verlieten de echtparen mijn studeerkamer, met de hartelijke opwekking om zich ernstig biddend voor te bereiden op de komende zondagmorgen. Bij het weggaan bleef een jong echtpaar een beetje achter in de gang. De moeder had nog een vraag. Ze zei mij in tranen: 'Dominee, ik kan geen ja-zeggen. Hoe kan ik ons dochttertje nu opvoeden tot eer van God? Ik ben zo onbekwaam.'

We hebben met deze ouders nog wat nagesproken, over de HEERE Die wonderen werkt. Hij zegt tegen hulpeloze vaders en moeders: 'En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt en zij zal hem gegeven worden' (Jak. 1:5). Zo werd het een doopzitting met twee verschillende vragen. Twee echtparen hadden een vraag over iets wat voor hen van groot belang was. Wat denkt u: welke van de twee vragen maakte mij blij? En wat is voor u hoofdzaak?

► slot

Curatorium van de Theologische School

Namens het curatorium:
ds. A. Schreuder, voorzitter
ds. G. van Manen, secretaris

Zo de Heere wil en wij leven zal van maandag 19 mei tot en met woensdag 21 mei het curatorium van de Theologische School in Rotterdam weer vergaderen. Deze dagen zijn bedoeld om de personen te horen die wensen toegelaten te worden om aan onze Theologische School opgeleid te worden tot dienaar van het Goddelijk Woord in het geheel van onze gemeenten.

Zowel onze vacante gemeenten alsook het zendingsdeputaatschap zien ernaar uit om te zijner tijd, na de opleiding, mannen te kunnen beroepen die op de plaats waar de Heere ze roept, mogen dienen in Zijn wijngaard.

Het zijn opnieuw gewichtvolle dagen voor het geheel van onze gemeenten. Dagen waarin we het licht en de getuigenis van God de Heilige Geest zo nodig hebben. Want ook voor deze dagen geldt: En wie is tot deze dingen bekwaam? De HEERE zei eenmaal tot Samuël: 'Sta op, zalf hem, want deze is het'. Als zo het werk Gods beluisterd mag worden, is het niet moeilijk meer. We hopen dan ook dat de Heere het gebed wil vermenigvuldigen en dat er onder ons velen zijn die Hem, als de Heere des oogstes, heilig lastigvallen met de bede of Hij Zelf in Zijn lieve gunst arbeiders wil uitstoten in Zijn oogst. Calvijn zegt bij deze tekst: *Aangezien niemand ooit uit zichzelf een oprecht en bekwaam dienaar Gods worden zal, dan die de Heere ertoe roept en*

met de gaven Zijns Geestes begiftigt, moeten wij, zo vaak wij bemerken, dat er gebrek aan goede leraars is, onze ogen tot Hem opheffen, met de bede, dat Hij ons helpe.

De Koning van de Kerk mocht ons mannen willen toeschikken die Hij met genade bedeede en met gaven versierde. Aan onze kant zijn geen waardigheden of verdiensten. Maar Hij, Die een eeuwig Koning is, vergadert Zich een gemeente door Zijn Geest en Woord, van het begin van de wereld tot aan het einde daarvan.

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen. Bij de aanmelding dient de volgende procedure te worden gevolgd:

1. U meldt u aan bij uw kerkenraad. Een voorwaarde is wel dat u minstens één jaar belijdend lid bent van onze Gereformeerde Gemeenten.
2. Indien de kerkenraad u een attest verleent, wordt dit attest u persoonlijk overhandigd.

3. Het attest met een begeleidende brief dient uiterlijk donderdag 10 april in het bezit te zijn van de secretaris.

Aan de kerkenraad wordt daarna een formulier toegezonden, dat volledig en zorgvuldig ingevuld dient te worden. Aan uzelf wordt ook een formulier toegezonden, waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door u worden vermeld.

Indien de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consulent duidelijk te worden weergegeven. Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden.

Alle correspondentie dient te worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

ds. G. van Manen,
Staverdenseweg 31
8075 AN Elspeet

De curatoren bevelen zich met de docenten en de studenten bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen. ♦

Brand bij de burenen: Wat zit erachter?

ds. J.M.D. de Heer, Rotterdam

Het was een ingrijpende dag, vrijdag 31 januari 2025. Tijdens de Generale Synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken bleek dat er onvoldoende draagvlak was om samen verder te gaan, vooral omdat een deel van de kerken vrouwen in het ambt bevestigde. Het huis van de kerk staat in brand, zo vatte synodepreses ds. P.D.J. Buijs de nood samen. Was het een plotseling uitslaande brand? Of een veenbrand die ondergronds al langer smeulde?

In het vorige artikel zagen we dat het onderwerp vrouwelijke ambtsdragers diverse kerken met reformatorische wortels heeft beroerd. Verschillende kerken gingen 'om', het aantal voorstanders van vrouwelijke ambtsdragers nam gestaag toe. Dit zien we ook in de Christelijke Gereformeerde Kerken. Wat zit hier achter? Op twee lijnen willen we wijzen. Eerst iets over het gezag van de synode, dan over het gezag van de Bijbel. Beide lijnen komen samen in de vraag wat de plaats is van ons eigen 'ik'.

Duidelijk

De synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken is er altijd duidelijk over geweest: de ambten komen volgens Gods Woord niet toe aan vrouwen. Wacht, zeggen voorstanders van vrouwelijke ambtsdragers, dit zegt een synode, maar bepaalt dus de meerderheid van een synode hoe wij de Bijbel moeten lezen en toepassen in de praktijk?

Letten we op de manier waarop ons kerkelijk leven is ingericht, dan zijn de antwoorden op deze vragen niet zo ingewikkeld. De Christelijke

Gereformeerde Kerken kennen, net als de Gereformeerde Gemeenten, een presbyteriaal kerkstelsel. Dit houdt in dat elke gemeente een openbaring is van het lichaam van Christus. Een plaatselijke gemeente is daarom zelfstandig. Tegelijkertijd verenigen al die plaatselijke gemeenten zich in een kerkverband. Die keuze is *vrijwillig*, maar niet *vrijblijvend*. Met dat we deel uitmaken van een kerkverband richten we ons ook op de besluiten van dat kerkverband. Een gemeente mag bijvoorbeeld geen beroep uitbrengen op een kandidaat uit een ander kerkverband. Wij hebben onze eigen route om predikant te worden.

Ik-gerichte tijd

Als een synode besluit dat vrouwen geen ambtsdrager kunnen worden, is dit besluit van kracht in alle gemeenten. In het uiterste geval kan een gemeente breken met het kerkverband en een ander, ruimer kerkverband opzoeken.

Wat zien we nu gebeuren? Iets wat nauw aansluit bij onze individualistische, ik-gerichte tijd. Gemeenten

richten zich op hun schriftuitleg en hun plaatselijk belang, al gaat dat in tegen synodebesluiten. En dus bevestigen ze vrouwelijke ambtsdragers. Hoe meer gemeenten dat doen, hoe groter de druk op een synode wordt. 'Synode, u neemt ons toch serieus, we zijn met zo velen'.

We voelen aan dat dit de omgekeerde wereld is. Maar, dat is het probleem, wie gelooft in de eigen mening, wie ook gelooft deze mening te kunnen verantwoorden voor de Heere, doet wat hij wil, synode of geen synode. En daarmee is de chaos compleet. Dát is nu de verdrietige situatie binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken.

Achterlopen

De tweede lijn gaat over het gezag van de Bijbel. We schreven hierover al vaker in De Saambinder en in deel IIB van *Semper Reformanda*. We illustreren het nu door een recente column van de Nederlands gereformeerde hoogleraar A.L.Th. de Bruijne. Hij is een kartrekker rond het omzetten van wissels. In het Nederlands Dagblad van 11 februari schreef hij: 'De klassieke schriftleer brengt je niet bij vrouwelijke oudsten en homorelaties. Dat gebeurt alleen wanneer je de menselijke, historische en culturele factoren in de Schrift laat meewegen op een manier die destijds nog achter de horizon lag'. En dus, concludeert De Bruijne, de gereformeerde leer over de Bijbel loopt achter. Ofwel, de behoudende groep, die tegen vrouwelijke ambtsdragers is, moet het manke been bijtrekken en de spanningen lossen zich vanzelf op. Laten ze hun Schriftuitleg aanpassen door met de tijd mee te gaan en het probleem is weg! Dit is totaal de omgekeerde wereld, dacht ik geschokt. Het 'probleem' mag dan weg zijn, en dat is het bijna bij de Nederlands Gereformeerde Kerken. Het kerkverband heeft alle ambten opengezet voor vrouwen en staat op het punt om datzelfde te doen voor praktiserende homo's. Maar, met het probleem zijn de Bijbelse woorden op deze punten ook weg. En op tal van andere punten. Het zijn stappen waardoor de kerk zelf straks ook weg is. ♦

► slot volgt

Beste ouders,

Grote kans dat u gebruikmaakt van een of meer streamingdiensten. Denk alleen maar aan kerkdienstgemist.nl. Niets mis mee, zult u zeggen. Minstens zo groot is de kans dat er minder onschuldige streamingdiensten in gebruik zijn in uw gezin. In hoeverre bent u zich daar van bewust?

Om bewustwording op dit gebied te vergroten, heeft de werkgroep Gezin voor ambtsdragers een boekje geschreven over streamingdiensten: 'Oogverblindend'. Alle kerkenraden binnen ons kerkverband hebben deze handreiking ontvangen, in de hoop dat het gesprek over dit onderwerp op gang komt in onze gemeenten. Dit artikel biedt u een inkijkje in dit boekje. Zoals u ziet, staat op de andere pagina een artikel voor jongeren. Lees het en laat het lezen. Een mooie gelegenheid om met uw kind(eren) het gesprek aan te gaan!

Waar hebben we het over als het over streamingdiensten gaat? In de afgelopen jaren zijn er tal van dit soort platforms ontstaan. De grootste internationale spelers zijn Netflix, Amazon Prima Video, Disney+, HBO Max, Apple TV+ en Spotify (muziek). In Nederland zijn Videoland en NPO Plus bekende diensten. Vraag uw (klein)kinderen eens of ze een van deze platforms gebruiken. Als dat zo is, zijn ze helaas niet de enigen. Alleen Netflix telde halverwege 2024 meer dan 270 miljoen betalende abonnees. Hoeveel uur al deze mensen kijken, is niet met zekerheid te zeggen. Gemiddeld al snel een paar uur per dag, vermoeden deskundigen.

Wát ze kijken is wel bekend. Dat geldt ook voor onze reformatische jongeren. Het overgrote deel dat streamingdiensten gebruikt, kijkt speelfilms, blijkt uit recent onderzoek onder reformatische mbo-scholieren. Dat is opvallend, want juist in de bevindelijk christelijke gezindte is altijd duidelijk 'nee' gezegd tegen toneel, bioscoop en televisie. Moet de kerk van vandaag zich niet duidelijker uitspreken tegen deze ontwikkeling?

In zijn boek 'Schijn bedriegt' (2007) laat ds. C.J. Meeuse meerdere theologen aan het woord over toneelspel. Ze komen uit de Vroege Kerk (Tertullianus en Augustinus), maar ook uit de Reformatie, de Nadere Reformatie, tot onze tijd toe. De lijn is helder: toneelspel (en daarmee speelfilms) zijn niet te rijmen met een leven in de vreze des Heeren. Meerdere Bijbelteksten laten zien dat deze denklijn gestoeld is op het eeuwige Woord van God. Denk aan Psalm 101:3, Prediker 1:8, Job 31:1, Mattheüs 6:22-23a, Efeze 5:15-16, Filippenzen 4:8 en 1 Johannes 2:16. Misschien goed om deze teksten met uw kinderen te lezen: wat zegt de Heere over kijken naar speelfilms?

Een vraag die u van uw kind(eren) kunt verwachten, is: welke argumenten zijn er zoal tegen speelfilms in te brengen?

We kunnen er een paar noemen:

- In speelfilms doen acteurs zich anders voor. Dat is gezien het doel van een film al snel in strijd met het negende gebod.
- Het kijken leidt af van het doel van ons leven.
- Het geeft wel afleiding, maar geen echte ontspanning die onze geest tot rust brengt.
- In de meeste films worden zonden openlijk gepromoot en zondige hartstochten gestimuleerd.
- Veel kijken kan een vlucht zijn uit de werkelijkheid en stompt het geweten af.

De werkgroep Gezin adviseert in het boekje "Oogverblindend" een duidelijk 'nee' tegen speelfilms en daarmee tegen dit soort streamingdiensten. Daar zijn natuurlijk ook argumenten tegenin te brengen. Deze bijvoorbeeld: 'Ze zijn er nu eenmaal. Je doet er niets meer aan.' Spurgeon gebruikt in een van zijn boeken het beeld van een boom en een klimop. Dat beeld is hier ook van toepassing. 'Ach', zegt u misschien, 'wat maakt het nu uit, zo'n klein plantje naast de boom? Het staat er nu eenmaal...'. Klimop groeit echter snel en voor je het weet is de hele stam bedekt. Met in het uiterste geval de dood van de boom tot gevolg. Het gebruik van streamingdiensten neemt in onze gemeenten hand over hand toe. Het is uw taak als opvoeder om het over die klimopplant te hebben in uw gezin. Om ervoor te zorgen dat het uw gezin niet gaat overwoekeren. De gevolgen zijn niet te overzien...

Daarom deze hartelijke oproep: ga met uw kind in gesprek. Vraag of de Heere u de wijsheid geeft om te luisteren én om door Zijn Woord en Geest de goede weg te wijzen. Voor uzelf, maar vooral ook voor uw kind(eren). Opdat ze door genade de tere vreze Gods mogen leren kennen. Niet door beeld, maar door het Woord, gewerkt door de Heilige Geest.

Beste jongere,

Dit artikel is speciaal voor jou geschreven. Het gaat over streamingdiensten. Nou, daar heb jij geen uitleg over nodig, zoals je ouders die wel krijgen (zie hiernaast). Grote kans dat je één of meerdere apps op je telefoon hebt staan die toegang geven tot een van de vele platforms.

Ik hoor je bijna zuchten: 'Daar gaan we weer...'. Of is dat te negatief? Sta je open voor een gesprek over je kijkgedrag? Eerlijk praten over wat je ziet, wat het met je doet, waarom je het zo mooi vindt? Wat zou het goed zijn als je zo'n gesprek krijgt met je ouders. Dat ze naar je luisteren en je de ruimte krijgt om te vertellen waar je zoal naar kijkt.

Tegelijkertijd is het belangrijk dat ook jij luistert naar je ouders. Ze hebben goede redenen om niet positief te zijn over het kijken naar speelfilms. Niet omdat ze jou je pleziertje misgunnen, maar omdat ze weten wat de gevolgen (kunnen) zijn.

Als je jong bent, kijk je niet zo ver vooruit. Dat is je niet kwalijk te nemen, want in de meeste gevallen kun je dat niet. Maar dáár heb je nu net ouders voor gekregen. Zij kijken als het goed is wél vooruit en zien mogelijke schadelijke gevolgen van het kijken naar films en series op streamingdiensten. Welke dat zijn?

Eerst een paar praktische gevolgen:

- Verminderde concentratie - veel kijken naar series kan je afleiden van (school)werk.
- Slaapproblemen - zeker als je op je slaapkamer kijkt voor het slapen-gaan, doet dat je nachtrust geen goed.
- Gebrek aan lichaamsbeweging - langdurig hangen op de bank of je bed is slecht voor je lichaam en geest.

Kijk eens eerlijk in de spiegel: hoe staat het met je kijkgedrag? Zie je deze gevolgen in je leven?

Als het hierbij bleef, zou je er misschien mee kunnen 'leven'. Maar er is nog iets veel belangrijkers: je bent gedoopt (althans, daar ga ik vanuit). Met de doop hebben je ouders beloofd je op te voeden volgens Gods Woord. Past het kijken van films en series bij zo'n leven? Nogmaals: ga het gesprek aan met je ouders en vraag ze hoe zij dat zien.

De geestelijke gevolgen van het kijken naar films en series zijn mogelijk nog groter dan de praktische gevolgen:

- Je raakt gewend aan zonden die je ziet.
- De zonden in je hart worden gestimuleerd, zodat ze eerder naar buiten komen.
- Je neemt de taal en de manier van denken van de wereld over.
- Je misbruikt de tijd die God je gééft. Het is Zijn tijd, waarin Hij je uitnodigt Hem te zoeken.
- De Heere heeft je bij je doop apart gezet, geheiligd. Dat vereist afstand tot de wereld.

Dit zijn misschien confronterende vragen, maar denk er eens over na voor jezelf. Zoek een stil plekje op en laat ze op je inwerken.

En neem dan ook deze vragen mee: Hoe gaat het écht met je? Ken je de Heere? Of moet je Hem (door eigen schuld) nog altijd missen? Een stel acteurs, hoe 'goed' ze ook zijn, geven je even afleiding, een fijn moment misschien. Maar al snel is daar de aftiteling. De film of serie is uit...

Hoeveel meer geeft God, in Zijn Zoon, de Heere Jezus Christus. Zoek het leven in Hem! Dat leven is oprecht, geeft echte vreugde en kent geen einde. Ik wens je dit van harte toe!

E. Barten
Directeur JBGG
en lid werkgroep Gezin

**Klimop groeit
echter snel en voor
je het weet is de
hele stam bedekt.**

De Bible Belt

ds. W. Visscher, Amersfoort

Onlangs verscheen het boek "De Bible Belt", geschreven door Jonah Falke. Het heeft als ondertitel 'Een waarachtige zoektocht naar geloof, hoop en liefde in Nederland'.

Het is een van de vele boeken die inmiddels over onze kring is geschreven. Andere boeken zijn bijvoorbeeld geschreven door Franca Treur en Jan Siebelink. Falke is zelf niet kerkelijk of gelovig, maar hij probeert te doorgronden wat de bevindelijk gereformeerden drijft. Hoewel ik langzamerhand enige afkeer van dergelijke boeken heb, wil ik erkennen dat de schrijver een eerlijk beeld probeert te geven.

In zijn zoektocht, die ongeveer een jaar heeft geduurd, heeft hij kerkdiensten bezocht, mensen gesproken, bij een predikantsgezin gelogeed en scholen bezocht. Wel viel het me op dat hij vooral met predikanten, SGP-vertegenwoordigers, schoolleiders en ander 'opvallende' mensen in gesprek is geweest. Een enkele keer had hij ook contact met jonge mensen op de Driestar. Mogelijk, als Falke eens een maand of langer had meegelopen in een gemiddelde gemeente van ons kerkverband, dat er dan een wat ander boek uit was gekomen. Onze jonge en oude mensen functioneren namelijk goeddeels allemaal in onze huidige samenleving en zijn, sociologisch gezien, helemaal niet zo uitzonderlijk. Ik denk dat 90 procent van de dingen die we doen ook door andere Nederlanders wordt gedaan. Zo bijzonder zijn we dus niet. En dat zou ik graag zo houden.

We zijn gehoorzame en betrouwbare burgers in een seculier land. Trouwens, ook in Amsterdam, waar de auteur woont, zullen er mogelijk honderden mensen zijn met een achtergrond in onze gezindte en die heel goed weten hoe je Psalm 42 op hele noten moet zingen. In ieder geval is

▶ Jonah Falke

het prettig dat de auteur de moeite doet - en dat ook ruiterlijk toegeeft - dat er in onze kringen veel goeds (gemeenschap, gehoorzaamheid, geloof, Bijbelkennis, etc.) te bespeuren valt. Een van de schoolleiders van onze middelbare scholen vond dat de kracht van dit boek.

Falkes boek is voor mij ook een ernstige spiegel. De schrijver, die zelf agnost is en veel twijfels over levensvragen heeft, vond het mooi en aansprekend dat in onze kringen twijfel en beperktheid in al zijn ruwheid en lastigheid ervaren wordt. We zijn arme en kleine mensjes. Het trof hem dat er in gesprekken en vooral in de prediking zo eerlijk en duidelijk over twijfel, moeite en de last van het leven werd gesproken. Het gaf voor

hem verbinding met onze gezindte en vrijwel op het einde van het boek zit hij huilend in de trein. Zoveel eerlijkheid over diepe vragen en kleinheid kwam hij kennelijk in zijn eigen seculiere omgeving niet tegen. Daar loopt hij aan tegen mensen die zeker weten dat God niet bestaat en dat alle mensen deugen.

De beperktheid van ons menselijk bestaan houdt Falke bezig. Wat me wel opviel, is dat hij kennelijk niet erg duidelijk heeft gehoord dat er onder ons ook mensen zijn die zelfs in het zicht van de dood weten dat ze een toevlucht en schuilplaats hebben in Christus Jezus, de geboren, gestorven en opgestane Zaligmaker. De ware schat van de Kerk, het Evangelie van de barmhartigheid en de genade Gods, heeft hij kennelijk weinig gehoord of gezien.

Dat geeft mij erg te denken. Hoe zit het met onze preken? Hoe staat het met onze levenswandel? Waarover gaan onze gesprekken? Worden buitenstaanders en gemeenteleden nog jaloers? Weten we nog van de omgang met Christus in teerheid en verborgenheid? Want het komt aan op het ware geloof en uiteindelijk heeft de Kerk een uitzicht over dood en graf heen: het geloof in Jezus Christus. Het geeft te denken dat iemand na een zoektocht van een jaar dat kennelijk niet of vrijwel niet in alle preken, gesprekken en onderzoeken heeft opgemerkt. Zijn wij dan zoveel met onszelf bezig dat we uiteindelijk niet meer weten van de enige troost in leven en sterven? Dat we door het ware geloof het eigendom zijn van Hem Die ons heeft liefgehad? Met een eeuwig liefde?

Na lezing van dit boek gingen mijn gedachten naar het bekende lied van McCheyne, het wachtwoord der hervormers. Laat ik het laatste vers eruit maar meegeven.

*Nu reis ik getroost onder 't heil'gend kruis,
Naar 't erfgoed daarboven, in het Vaderlijk huis.
Mijn Jezus geleidt mij door d' aardse woestijn,
'Gestorven voor mij!' zal mijn zwanenzang zijn. ♦*

Van betekenis tot het einde pastoraat en het levenseinde

uitg. NPV.; bestellen via de webshop; €5,00.

De 'NPV Zorg voor het leven' heeft een handzaam boekje uitgegeven over pastorale zorg in de laatste levensfase. Het boekje biedt ambtsdragers, pastoraal werkers en geestelijk verzorgers praktische handvatten, gerichte ondersteuning rond medisch-ethische vraagstukken en pastorale adviezen voor gesprekken in de sterfensfase. In die kwetsbare periode worden

ambtsdragers geconfronteerd met angst van stervenden: voor de scheiding die aanstaande is, voor pijn, voor het afscheid, voor het onbekende en voor het oordeel. Wat is het dan belangrijk om goed te kunnen luisteren en geestelijk perspectief te mogen bieden.

"Van betekenis tot het einde" geeft toerusting in het nadenken en spreken over het levenseinde, bezinning op het omgaan met leven en dood in het perspectief van de eeuwigheid. Waarde(n)vol voor allen die pastoraal betrokken zijn op het levenseinde van gemeenteleden of bewoners van zorginstellingen.

T.A. Stoop, bestuurder van Cedrah

Apostel van de volken

het leven van Paulus

J. van 't Hul

uitg. Gebr. Koster; 308 blz., € 29,90.

Met een zucht sla ik het boek dicht, alsof een reis ten einde is gekomen. Een reis die me langs bekende, maar telkens ook weer verrassende paden heeft gevoerd. Ik heb ervan genoten om als het ware met Paulus mee te reizen. Nu rest mij de taak om deze reiservaring in woorden te vatten. Laat ik beginnen met een hartelijke aanbeveling van deze levensreis. Voorlezen? Het zou kunnen. Maar gaat u vooral alleen op reis. Dit boek over Paulus' leven vraagt echt om persoonlijke aandacht, om in stilte en met bedachtzaamheid doorwandeld te worden. Laat dit advies u niet afschrikken, alsof het lezen van dit boek een tocht vol beproevingen is. De paden in dit boek zijn uitstekend begaanbaar, zowel voor beginners als voor de meer gevorderden.

Paulus heeft enorme afstanden afgelegd voor de Missio Dei (de zending van God). Hij deed dat te voet, op wat we 'apostelvoeten' kunnen noemen, zo lees ik. Dit is een omvangrijk boek van ruim driehonderd pagina's. De prijs voor deze reis is nog geen dertig euro, en daarvoor boekt u tegenwoordig niet veel reizen. De schrijver fungeert als een gids. Een gids loopt niet slechts van punt naar punt, voortgedreven door zijn eigen verlangen om te ontdekken. Nee, een gids is een behoeder van verhalen, wil ónthullen en verrassen, niet door nieuwe perspectieven te bieden over de persoon van Paulus of zijn bediening, maar door een trouwe en grondige

navolging van de Schrift. Het wegnemen van het Woord kent hij door en door. Bij elke stap houdt hij even stil, wijst op wat we zien en opent tegelijkertijd andere paden in de Schrift. Toch vermoedt hij niet door te overladen met informatie; evenmin bewandelt hij zijpaden die ons van de hoofdweg zouden afleiden.

Met vaardige pen neemt de auteur u mee en wijst hij op de wezenlijke elementen van het onveranderlijke landschap van het Woord van God. De zorgvuldig gekozen citaten zijn niet alleen passend, maar voegen werkelijk iets toe. Soms kleurt een woord uit lang vervlogen tijden een geschiedenis op mooie wijze. Een andere keer biedt het woord van een oude schatgraver stof tot diepe overdenking. Het doel van de gids is helder: de lezer moet naar huis met een blijvende indruk. Ja, dát is zijn verlangen; het blijkt uit de vele heenwijzingen naar het werk van de Geest van Immanuël. Daarbij laat hij ons lopen langs de omheining van Woord en belijdenis. Hij wil laten zien hoe God in Christus grote verzoening uitwerkt in de harten van zondaren. Zij worden getroffen door een lichtstraal, waar de bliksemstraal van Gods rechtvaardigheid gepast was. Luister maar: 'Saulus kán daar niet over zwijgen. Hij móet wel vertellen, want het heeft God behaagd Zijn Zoon in hem te openbaren. Deze Christus is hem lief en dierbaar geworden. Van zo'n wonder kan een mens niet zwijgen'.

ds. P.C. Vlot, Krabbendijke

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Aalst en Middelharnis,
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke;
te Brakel,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;
te Goudswaard,
ds. M. Blok te Scherpenisse;
te Katwijk aan Zee,
ds. A. Schreuder te Beekbergen;
te Nieuwdorp,
ds. P.J. de Raaf te Boskoop;
te Oosterland,
ds. A. Schot te Nunspeet;
te Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. L. van der Kuil te Waarde.

BEDANKT

voor Capelle aan den IJssel-West,
ds. L. van der Kuil te Waarde.

AFZEGGEN PREEKBEURTEN DS. VERWEIJ

Onze oude broeder ds. J.W. Verweij wilde via ons weekblad laten weten dat hij tot nader aankondiging alle preekbeurten af moet zeggen. Na jarenlange trouwe arbeid, van 1971 tot 2007 in actieve dienst en tot nu toe als emeritus, zijn de gezondheidszorgen nu dusdanig dat hij niet meer de preekstoel op kan. De Heere sterke onze geliefde broeder en geve te ervaren dat de getrouwe Borg Jezus Christus, Die hij zo menigmaal heeft mogen aanwijzen en aanprijzen, vertroost in de levensavond.

ds. B. Labee

AFSCHEID EVANGELIST C. VAN DRUNEN

Op zaterdagmiddag 22 maart zal evangelist C. van Drunen afscheid nemen van evangelisatiepost 'Bij de tijd' in Emmen. Met de hem geschonken gaven mocht hij zich bijna 32 jaar inzetten. Steeds op zoek naar die éne Drent, met wie hij de boodschap van zonde en genade kon delen, in afhankelijkheid van zijn Zender. Nu hoopt hij vanwege zijn pensionering het praktische deel van het werk neer te leggen. Voor de afscheidsbijeenkomst zijn uitnodigingen verstuurd. Heeft u geen uitnodiging ontvangen, maar wilt u toch aanwezig zijn? Stuur dan een mailtje

naar info@evgg.nl Graag het aantal personen erbij vermelden. Heeft u wel een kaart ontvangen? Vergeet u dan niet om u aan te melden. De zondagse samenkomsten hoopt evangelist Van Drunen nog enige tijd waar te nemen. Op een later moment zal hij daarom in een evangelisatiesamenkomst bij dat deel van het afscheid stilstaan.

[Evangelisatie Gereformeerde Gemeenten](#)

VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM 22 JANUARI 2025

Namens de roepende kerk van Hoofddorp opent ds. P. Mulder de vergadering op de gebruikelijke wijze. In zijn openingswoord staat hij stil bij Mattheüs 11:25-30. Daarna memoreert hij het overlijden van diaken A. van Driel (Oosterend) en het terugtreden van de ouderlingen G.M. Bezuijen (Lisse), J.H.C. Kooijman (Amsterdam), L.C. Waardenburg en G.M. van Zuijlen (beiden Katwijk aan Zee). Verder was het op 21 januari 2025 honderd jaar geleden dat de gemeente van Opperdoes werd geïnstituëerd.

Volgens de lastbrieven zijn de tien classisgemeenten wettig vertegenwoordigd door twee predikanten, vijftien ouderlingen en drie diakenen. Aan de diakenen wordt keurstem verleend. Het moderamen wordt als volgt vastgesteld: ds. G. Heijkamp, preses; ds. P. Mulder, assessor-preses; ouderling L.J. de Wilde, assessor; ouderling J.W. van Dijke, quaestor; ouderling B.J.T. van de Worp, scriba.

De notulen van de classisvergadering van 21 september 2024 worden ongewijzigd vastgesteld. Er is een brief binnengekomen van het deputaatschap Kerkrecht over de evaluatie van de in 2019 ingevoerde appelregeling. Van deze regeling heeft de classis tot op heden geen gebruik hoeven te maken.

Er zijn verslagen binnengekomen van respectievelijk de Commissie van Advies van Cedrah, de Raad van Advies van Sirjon en de Raad van Advies van Stichting De Vluchtheuvel. De verslagen worden één voor één besproken. T.A. Stoop geeft als bestuurder een

toelichting op enkele ontwikkelingen binnen Cedrah. Hij roept de kerkenraden op het belang van de zorg blijvend onder de aandacht te brengen van (jonge) gemeenteleden.

Vervolgens komt de voortgang van het evangelisatiewerk in de classis aan de orde. De evangelisten J. Geerts (Alkmaar) en M. Vos (Amsterdam) geven een mondelinge toelichting op hun jaarverslag. Evangelist Geerts merkt op dat diverse mensen geïnteresseerd zijn in de Bijbelse boodschap en het Bijbeluur bezoeken. Evangelist Vos is verblijd dat er meerdere belijdeniscatechisanten zijn. Verder constateert hij dat het evangelisatiewerk in de frontlinie plaatsvindt, er komt veel op de werkers/vrijwilligers af. Hij roept de kerkenraden dringend op het evangelisatiewerk in de openbare gebieden te gedenken. Tot slot komt ook het jaarverslag van de Classicale Evangelisatiecommissie aan de orde.

De kerkbladcommissie geeft een toelichting op de nieuwe bezorgwijze. Voortaan zal de verspreiding van het kerkblad via de eigen gemeente plaatsvinden. Vanwege de penibele financiële situatie van het kerkblad wordt voorgesteld de abonneeprijs te verhogen naar € 30,- bij bezorging via de eigen gemeente.

Als afgevaardigden naar de Particuliere Synode Noord-West op 15 mei 2025 worden als primi gekozen: ds. P. Mulder en de ouderlingen J.W. van Dijke, B.J. Grisnich, G. Hoogendoorn, S. Kooiman, J. Stark, J. Tanger en A.M. Weststrate.

Tijdens de rondvraag vraagt een van de gemeenten hoe om te gaan met de grote hoeveelheid ingekomen stukken. In principe is het aan de scriba om een selectie te maken van stukken die besproken dienen te worden.

De volgende classisvergadering wordt zaterdag 27 september gehouden (de datum van zaterdag 12 juli is optioneel). Roepende kerk is Katwijk aan Zee. Ouderling L.J. de Wilde eindigt de vergadering op de gebruikelijke wijze, waarna de voorzitter de vergadering sluit.

[B.J.T. van de Worp, classisscriba](#)

Berichten

JUBILEUM STEUNFONDS ISRAËL

Op vrijdag 14 maart (19.30 uur) organiseert Steunfonds Israël / Isaac da Costa een bijeenkomst t.g.v. het 25-jarig jubileum. De stichting heeft als doel om Messiasbelijdende Joden te steunen en te helpen bij het verspreiden van het Evangelie onder volksgenoten. Ds. D. Zadok van de gemeente in Kanot (Gedera) en directeur Russu van de Makor HaTikvah-school in Jeruzalem vertellen over hun werk. Directeur W. de Kloe zal informeren over nieuwe ontwikkelingen rond de stichting. Kinderkoor Yadah uit Waarder-Driebruggen zingt enkele Israëlliederen. Locatie: kerk Hersteld Herv. Gemeente, Keizersmantel 1, Driebruggen.

LANDELIJK PROJECTKOOR

Het Sionskoor, een landelijk projectkoor op reformatorische grondslag, begint in maart een vierde project. Het koor heeft drie eerdere projecten

gedaan, waarbij honderden koorleden meezongen. Het is een gemengd koor voor alle leeftijden en het koor zingt voor doelen zoals ZGG, het deputaatschap Israël en de Jeugdbond. Voor gezinnen is er gezinskorting. Peter Wildeman is de dirigent. Koorrepetities worden gehouden in Barneveld, Genemuiden, Goes, Gorinchem, Capelle a/d IJssel, Elspeet, Veenendaal en Ridderkerk. Meer informatie op: www.sionskoor.nl

VERKOPINGEN

Stolwijk - Op zaterdag 8 maart (10.00-14.30 uur) wordt een actiemarkt gehouden t.b.v. van de Geref. Gemeente te Stolwijk. Locatie: de loods van Verdouw bouwproducten, Middelblok 166, Gouderak.

Waardenburg - Op vrijdag 7 maart (19.00-21.30 uur) houdt de Stichting Samarita werkgroep Waardenburg een tweedehandshandskleding- en speelgoedbeurs in dorps huis de Koeldert, De Koeldert 30 in Waardenburg.

De opbrengst is voor hulpverlening in Roemenië en Oekraïne; meer informatie: tel. 06-49405624.

MUZIEKAGENDA

Benthuizen - Kerk Geref. Gemeente, zat. 1 maart, 19.30 uur, koor- en psalmzangavond m.m.v. jeugdkoor Hosanna, meditatie evang. Joh. Krijgsman; collecte voor jeugdwerk +16.

Dordrecht - Julianakerk, Mauritsweg 286, zat. 8 maart, 16.00 uur, orgelbespeling door Johan den Hoedt en Hans Okkerse; collecte; parkeren in de nabijheid van de kerk is gratis.

Ridderkerk - Bethelkerk, zat. 1 maart, 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. Bovenstemgroep Hardinxveld-Giessendam e.o., Pieter Heykoop, orgel; meditatie ds. J. van Rijswijk; collecte voor Timotheos.

Wijk en Aalburg - Kerk Geref. Gemeente Aalburg, zat. 8 maart, 19.00 uur, psalmzangavond, Dirk Vos, orgel; leiding ouderling D.J.C. Hoekman; collecte voor Hulp in Uitvoering.

Kerkdiensten

ZONDAG 2 MAART 2025

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Alblasserdam** 9.30 uur ds. L. Blok en 14.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Alphen aan den Rijn** 15.30 uur ds. C. Hogchem; **Amersfoort** 9.30 uur ds. G.J. Baan en 16.30 uur ds. W. Silfhout; **Amsterdam** 15.00 uur ds. J. Beens; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 9.30 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 15.00 uur

ds. J. IJsselstein; **Borssele** 9.30 uur ds. M.L. Dekker en 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Burgh-Haamstede** 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Deventer** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Dinteloord** 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Dirksland** 15.30 uur ds. H. Hofman; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 09.30 en 15.00 uur ds. L. van der Kuji; **Ede** 9.30 (H.D.) en

16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 19.15 uur ds. W. Harinck; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Enter** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 14.00 uur ds. M.L. Dekker en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Gorinchem** 14.30 uur ds. F. Mulder; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst;

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

's-Gravenpolder 9.30 uur ds. J.J. Tanis;
's-Gravenzande 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; Groningen 17.30 uur ds. L. van der Kuijl; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 10.00 en 18.00 uur stud. J. Kroon; Hilversum 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. P.C. Vlot; Hoofddorp 15.00 uur ds. H. Brons; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Verschuure; Houten 10.00 en 17.30 uur stud. H.R. Keurhorst; Kampen 15.30 uur ds. G. van Manen; Kamperland 10.00 uur ds. C. Harinck; Kapelle-Biezeling 16.30 uur ds. M.L. Dekker; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur stud. W. de Jong; Kesteren 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; Klaaswaal 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; Kruiningen 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 19.00 uur ds. A. Schot; Lisse 18.30 uur stud. W. de Jong; Marknesse 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Meeuwen 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Middelburg-Centrum 18.30 uur ds. M. Karens; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. H. Hofman; Mijdrecht 15.00 uur stud. H.R. Keurhorst; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 18.30 uur ds. M. Joosse; Nieuw-Beijerland 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwe-Tonge 15.00 uur ds.

J. van Rijswijk; Nieuwer Ter Aa 19.00 uur stud. K.L. Blok; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Nunspeet 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. E. Bakker; Oosterland 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; Oostkapelle 18.30 uur ds. M. Boersma; Opheusden 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 15.00 uur stud. J. Kroon; Poederloijen 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Poortugaal 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; Poortvliet 14.30 uur ds. M. Blok; Puttershoek 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Rotterdam-Alexanderpolder 14.15 uur ds. J.M. Evers; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. H. van der Heiden; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. W. Visscher en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Sliedrecht 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; Soest 9.30 en 15.00 uur stud. K.L. Blok; Spijkenisse 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Sprang-Capelle 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Stolkwijk 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; Terneuzen 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.E. Brijder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. J. Janse; Tholen 10.00 uur ds. M. Blok en 18.30 uur ds.

C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Urk 10.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; Wageningen 10.00 uur ds. W. Silfhout; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 19.00 uur ds. P. Mulder; Wierden-Aadorp 15.00 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 15.00 uur stud. D. de Jong; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Zwijndrecht 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen.

DINSDAG 4 MAART 2025

Hoofddorp 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. E. Bakker.

WOENSDAG 5 MAART 2025

Aalborg 19.30 uur ds. M. Joosse; Aalst 19.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; Alblasserdam 19.30 uur ds. D. de Wit; Berkenwoude 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Kruiningen 19.30 uur (voor de GBS) ds. J. van Laar; Meeuwen 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Opheusden 19.30 uur ds. W. Mouw; Poortvliet 19.30 uur ds. G. Pater; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. S.W. Janse.

WOENSDAG 5 MAART 2025 BIDDAG

Brakel 14.30 en 19.00 uur ds. M.G. van Middendorp; Delft 14.30 en 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Den Haag-Scheveningen 14.30 en 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Den Helder 10.00 en 15.00 uur ds. A. Verschuure; Dirksland 10.00 en 19.00 uur ds. K. Boeder; Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. J. IJsselstein; 's-Gravenzande 15.00 en 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; Herkingen 14.30 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 14.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Middelharnis 9.30 en 14.30 uur ds. A. Schot en 19.00 uur ds. H. Hofman; Mijdrecht 14.00 en 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Nieuwe-Tonge 14.30 en 19.00 uur ds. R.T. Michielse;

Christus is de Schat
verborgen in de akker
van het Oude Testament.

- KERKVADER IRENEÛS -

Ooltgensplaat 14.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Oostvoorne** 15.00 en 19.30 uur ds. M.H. Schot; **Opferdoes** 14.30 en 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Ouddorp** 14.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen; **Oude-Tonge** 14.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; **Oudemirdum** 14.00 en 19.00 uur ds. J. Beens; **Soest** 14.30 uur ds. W. Visscher.

DONDERDAG 6 MAART 2025

Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. A. Schreuder; **Dinteloord** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Naaldwijk** 19.45 uur ds.

C. Hogchem; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Poortugaal** 19.30 uur ds. A. Schot.

VRIJDAG 7 MAART 2025

Barneveld-Zuid 13.45 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Bodegraven** 16.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 2 MAART 2025

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30

uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Verschenen!

Elia, de vuurprofeet, ds. E. Venema.
Gids naar de hemel, O. Winslow
(2e druk!): www.ramshoorn.nl

Op zoek naar een gezellige, kleinschalige
camping op de Veluwe deze zomer?

www.minicampingderusthoeve.nl
06-49496227

Twee ruime **vakantiewoningen** te huur in
de mooie Duitse Pfalz. Volop natuur, rust,
ruimte. Het hele jaar door te huur. Meer
info: www.beth-etham.de of
0049-6385-9255577 (vaste net) of
0049-151-57262272 (mobiel met
whatsapp). We spreken Nederlands!

Zoek je een leuke vakantiebaan?

Kijk op werkenbijdeschutse.nl

- Voor de meivakantie & zomervakantie
- Flexibel werken wanneer het jou uitkomt
- Geen diploma nodig, alleen jouw inzet!
- Werk in de Dagbesteding, Keuken, wasserij of huishouding

Neem contact op met onze
recruiter Mirjam Hardeman,
06 393 675 89 of scan de QR

Kal-Mag Plus D (NeoLife):

- * draagt bij aan een sterk gebit
- * goed voor de nagels
- * ondersteunt de normale werking van spieren
- * voor het behoud van sterke botten
- * goed voor de nachtrust

Kommie 0634826766

www.naturalhealthproducts.nl

NIEUW IN HET SAUERLAND

Midden in de natuur van het Hochsauerland, tussen Winterberg en Willingen, ligt Waldhof Hochsauerland.

De perfecte uitvalsbasis om het Sauerland te ontdekken of tot rust te komen. Ook voor groepen.

Vanaf € 60 per nacht. Ga voor meer informatie naar

www.waldhofhochsauerland.nl
of bel +31 0657858219

Word (opnieuw) reisleider bij Koers!

Elk jaar melden veel kinderen en jongeren zich aan voor de Koers-vakanties, onderdeel van de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten. Helaas moeten we dit jaar minder vakanties aanbieden, omdat we (ervaren) reisleiders missen. Wilt u uw talenten of ervaring met jongeren inzetten? Dan hebben we u hard nodig om onze jongeren een onvergetelijke vakantie te bieden! In deze vakanties staan bezinning en ontspanning centraal. Enthousiast geworden of wilt u graag meer weten? Kijk dan op www.koersvakanties.nl of neem contact op met Anne Sophie (06 10854625). **Een onvergetelijke vakantie leiden met de Bijbel als kompas?** Word reisleider bij Koers-vakanties!

Jaco Stuut, Coördinator Koers-vakanties

VAKANTIE in de BETUWE op boerderij-camping DE VIJVERHOF in OMMEREN. Tevens verhuur accommodaties.

www.campingdevijverhof.nl
0344601973/065708822

harkesbegraffenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Werken bij SHG Kraamzorg als Regioverzorgende

Regio: Schouwen-Duiveland, Tholen, St. Philipsland en Goeree-Overflakkee
Per 1 juli 2025.

Interesse? kijk voor meer informatie op www.shgzorg.nl/vacature

Winst uit Verlies

Contactdag Voorjaar 2025

Thema: Van zorg naar zegen

D.V. zaterdag 29 maart a.s.
Lezing door ds. W.L. van der Staaij
Samen vanuit Gods Woord uitzien naar dé Troost(er) bij kanker!
Veel (h)erkenning in contact met lot-&geloofsgenoten
Meer info & opgave (verplicht) op:
www.Winstuitverlies.nl

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland!
B&B De Bakkeet | Kijk voor beschikbaarheid op www.zeeuwsoefje.nl
Of neem contact op via 0621833003

Een ontspannen vakantie aan het Veluwemeer!

Ervaar de charme van de royale **Notariswoning** (8 pers.) of beleef luxe en ontspanning in de **Wellnessvilla** met eigen sauna en jacuzzi (6 pers.). Uw ontspannen vakantie begint hier; samen of met het gezin!
Meer informatie en boeken:
www.aanhetveluwemeer.nl

Te huur m.i.v. heden en/of komend cursusjaar: **kamers voor studentes** op 1e etage van vrijstaand woonhuis te **Krimpen a/d IJssel**, op ca. 30 min. OV van Rotterdam Centrum. Bij de kamers is keuken en badkamer aanwezig voor gezamenlijk gebruik. Reacties: kamertehuurkrimpen@gmail.com

BONDSDAG 2025

EENZAAM, IK?!

D.V. 8 april 2025
10.15 - 15.30 uur

Adventkerk Veenendaal
Vijftien Morgen 51, Veenendaal

SPREKERS Eenzaamheid...

Ds. B. Labee
Geestelijk

A.G. de Jong MSc.
Psychisch

Ds. P.C. Vlot
In de kerk

Ds. A. Verschuure
Leiding en meditatie

Referaten

Forum
discussie

Muzikale
intermezzo's

Leden en belangstellenden hartelijk welkom!

Bekijk de parkeerinstructie via www.vrouwenbondgergem.nl/bondsdag2025

NIEUWE FUNCTIE!

vanBerchum

Wij zoeken een monteur en servicemonteur!

Van Berchum Zonwering is al 45 jaar een toonaangevende leverancier van diverse zonweringssystemen voor binnen- en buitenshuis, zowel voor zakelijke als particuliere klanten. Wij zijn op zoek naar handige mensen die graag buiten werken, inclusief zzp'ers en mensen die zich willen laten omscholen.

Meer informatie is te vinden op www.van-berchum.nl/vacature.

Bruningsstraat 17, Werkendam
T 0183 504 204
E info@vanberchumzonwering.nl
vanberchumzonwering.nl

Specialist in zonwering
voor binnen en buiten!

*Kan niemand
in jouw schaduw
staan? Dan ben
jij de vakman
die wij zoeken!*

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel 0180 - 426955

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn (nieuw)

Wandel- of zwemmaatje gezocht voor vrouw in regio Alblasserwaard. Zet de eerste stap en bel 06 - 20 37 26 18.

Hart voor je naaste
Hart voor de zorg
Hart voor ouderen

Onze vacatures

- Coördinator Mens & Organisatie, Kwaliteit & Veiligheid
- Manager Zorg & Bedrijfsvoering
- Verzorgende IG (ook voor de flexpool)
- Huishoudelijk medewerker
- Vakantiemedewerker zorg of facilitair
- Receptioniste (op oproepbasis)

www.elim-barneveld.nl/vacatures

De Schutse

Zorg wat er echt toe doet

Help jij mee om identiteitsgebonden zorg te behouden? Kom werken bij De Schutse!

Ben je op zoek naar een baan in de identiteitsgebonden zorg? En met de flexibiliteit die past bij jouw leven? Bij De Schutse bieden we je deze unieke kans om zelf je werktijden te kiezen! Parttime, fulltime, of iets daartussenin; wij denken graag je met mee.

Wij zoeken de volgende enthousiaste collega's:

- Vakantiemedewerkers
- Verpleegkundigen Oud-Vossemeer
- Verantwoordelijk medewerker Huishouding/Wasserij
- Persoonlijk Begeleider(s)
- Begeleider(s) Intensieve Begeleiding
- Teamleider(s)
- Nachtdienstmedewerker(s)
- Communicatieprofessional
- Allround Planner
- Logopedist

Klinkt dit als iets voor jou? Kijk op onze website www.werkenbijdeschutse.nl voor de uitgebreide vacatures of neem direct contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman (06 39 36 75 89) of mail naar werkenbij@deschutse.nl

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Israëlreis DV 19-24 mei - Jeruzalem,
Karmel, Tiberias, Dode Zee, Arad.
€ 575,-. ZION REIZEN T. 0620857531.

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

Betrokken en vertrouwd!

Hulp bij levens- en gezinsvragen,
vanuit een christelijke identiteit.

▼

hulpverlening relatie & gezin
toerusting mediation & coaching
schoolmaatschappelijk werk

www.stichtingdevluchtheuvel.nl • 0113-213 098

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **7**

**Geén korting,
maar in één keer
de laagste prijs!**

PVC vloer. Incl. inmeten + Egaline + Primer +
Egaliseren + Primer aanbrengen + Leggen
Elders 66,-

Kraakprijs!
39,95
p/m²

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAAR

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

**Mf Magnesium
Forever**

**2X
180 capsules
€75,-**

**Welkomstactie
Magnesium Complex**

Profiteer nu van onze aanbieding:

- 2 x 180 capsules (700 mg per capsule)
- Gratis verzending
- Gratis bij uw eerste bestelling
1000 gram badzout.

Kijk voor onze producten op:
www.magnesium-forever.nl

Welkom in onze gezellige B&B in Elspeet.
Vlabbij bos en hei. 06 13450569
www.bbochtendgloren.nl

TIMMERFABRIEK
HARDEMAN

WIJ ZOEKEN:

- Spuiter
- Chef werkplaats
- Machinaal houtbewerker

Neem contact op:
Bel Nico: 06-13803849
Of ga naar: hardemantimmerfabriek.nl

Aan de slag voor Adullam

Op D.V. vrijdag 14 en zaterdag 15 maart is het jaarlijkse **DOEN voor Adullam**. Op deze dagen steken vrijwilligers de handen uit de mouwen om onze locaties op te knappen én cliënten een fijne dag te bezorgen. Helpt u mee? Of u nu graag schildert, tuinen zomerklaar maakt of ramen zeemt, of juist de interactie zoekt door een rondje te fietsen of spelletjes te spelen met cliënten, er is voor ieder wat wils.

Kijk voor meer info
en aanmelden op:
[adullam.nu/
doen-voor-adullam](http://adullam.nu/doen-voor-adullam)

Adullam

leren | wonen | werken

Persoonlijke dienstverlening

Wat kunnen we voor jou betekenen?

Weet je niet waar je hulp kunt krijgen voor jouw persoonlijke situatie? Zie je door de regels en voorschriften het bos niet meer?

Zou je graag een steuntje in de rug krijgen bij een gesprek met je hulpverlener, een gemeenteambtenaar, je dominee of ouderling?

Helpende Handen is de reformatische belangenvereniging voor jou en je naasten. Wij geven diverse doelgroepen advies en ondersteuning, aanvullend op de hulp vanuit het sociale netwerk en de reguliere zorg.

Schroom niet en neem contact met ons op. We staan naast je.

Helpende Handen • Houttuinlaan 7
3447 GM Woerden
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

Waardevolle communicatieprojecten in de zorg coördineren?

Solliciteer bij De Schutse!

Als Communicatieprofessional bij De Schutse kun jij:

- Samenwerken met diverse partijen
- Uitdagende projecten coördineren
- Verschil maken in de zorgsector

Neem contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman,
06 393 675 89 of scan de QR

LANDELIJKE EVANGELISATIEDAG 2025

Eén Naam - gegeven ter zaligheid

D.V. 15 MAART 2025

evangelisatiedag.nl

Word ook de baas over jouw stress en onrust!

Heb jij genoeg van onrust, stress, spanning, gejaagdheid, angst, paniek en somberheid?

En ben jij op zoek naar ontspanning, rust in je hoofd en weer lekker in je vel zitten?

www.stressnonrustdebaas.nl
tel. 06-25081102

Ervaar jij bovenstaande klachten?
Vraag hier gratis de online training aan van De Ontspanformule

Bureau Mark.

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Certificering

Graag lesgeven in Amerika?

Leerkracht (m/v) gezocht voor de Plymouth Christian School, Grand Rapids, Michigan, USA

Voor inlichtingen, visa, vervoer, en huisvesting:
nbleeker@plymouthchristian.us

Vast in een Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen
zet de eerste stap naar herstel en
neem contact op!

www.mediorah.nl

Komt u dit jaar (weer) genieten in onze **Bed & Breakfast op het mooie Texel?** Boeken kan via www.tuusoptessel.nl. We bieden nu ook de mogelijkheid om te komen kamperen. Belt u gerust voor meer informatie naar 06-48964275.

Ervaar de rust van de Veluwe! Boshuis Elspeek biedt u comfort en gezelligheid. Een plek om bij te komen, voor jong en oud. Meer info en reserveren: www.boshuiselspeek.nl of 06-49496699

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

STICHTING
GEREFORMEERD
ERFGOED

Over het Heilig Avondmaal in de leer bij onze vaders. Onderwijs voor iedereen!

D.V. 14 maart 2025

Presentatie heruitgave
Formulier van het Heilig Avondmaal
van Jacobus van Houte

Inloop: 19.00 uur
Aanvang: 19.30 uur

Ger. Gem. Barneveld-Zuid,
Ds. E. Fransenlaan 6

Meer informatie:
gereformeerderfgoed.nl

Opening door ds. A. Schot
Lezing door ds. B.J. van Boven
Sluiting door ds. A. Schultink

Er is tevens gelegenheid om vragen te stellen over dit onderwerp.

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
ter recensie en vragen voor de rubriek
'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop, Alblasserdam:**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.

De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

39

Eeuwig Avondmaal

Wat gaat er om bij kinderen en jongeren in de kerk als zij het Heilig Avondmaal zien?

Een dominee in de gevangenis

Later naar de kerk dan anders

Voldaan loopt burgemeester Van Galen door Benthuisen. Hij is op weg naar veldwachter Van der Kleij. Hij heeft een pracht opdracht voor hem... In gedachten ziet de burgemeester het al voor zich. Hij zal Van der Kleij bevel geven om morgenochtend ds. Ledeboer op te wachten bij de deur van de consistorie. Die man mag geen stap meer in het kerkgebouw zetten nu hij is geschorst. Grote kans dat hij weer gewoon de kerk wil binnenstappen alsof er niets is gebeurd. Maar dan heeft hij buiten de burgemeester gerekend! Eigenlijk vindt Van Galen dit een prachtige kans om die dominee eens te pakken te nemen. Diep in zijn hart heeft hij zo'n hekel aan ds. Ledeboer. Vol ergernis denkt hij aan de keren dat hij door hem is gewaarschuwd. Maar nu zijn de rollen omgedraaid. Nu zal die dominee erachter komen wie het hier voor het zeggen heeft!

Het is zondagmorgen, tien voor half tien. Het beieren van de kerkklokken is in heel Benthuisen te horen. Toch is het nog steeds rustig in de Dorpsstraat. Wouter heeft al verschillende keren op de klok gekeken. Wat gaan ze laat weg van morgen!

'Vader, moeten we nog niet naar de kerk?' vraagt hij verbaasd.

'Nee, jongen, wacht nog maar even', zegt vader ontwijkend. 'We gaan vanmorgen wat later.'

'Maar waarom dan, vader? Wat is er aan de hand?'

'Wouter', zegt vader ernstig, 'je weet wat er vorige week zondagmorgen is gebeurd. Daarom mag ds. Ledeboer van het Classicaal Bestuur niet langer voor ons te preken. Maar de dominee heeft tegen de ouderlingen gezegd: "De mensen kunnen mij dat wel verbieden, zij kunnen mij schorsen, maar de Heere heeft het mij niet verboden." Dus we verwachten dat de dominee vanmorgen tóch komt. Maar waar het allemaal op uit zal lopen...'

Wouter durft niet verder te vragen. Vader kijkt zo bezorgd. En grootmoeder kijkt ook al zo verdrietig. Hoe zal het straks gaan? ♦

Je denkt misschien: hoe lang nog stilzitten? Of: opletten wie daar zitten, zijn er nieuwe bij? Of: die mensen zijn dus écht gelukkig. Of je bidt stiekem als niemand kijkt: Heere, mag ik ook eens tussen die mensen zitten?

Voor Yeddie werd het Avondmaal het hoogtepunt. De Schotse jongen had zijn ouders verloren. Hij woonde bij Grootje, een oude vrouw die wat geld kreeg van de kerk om hem te verzorgen in haar kleine huis in de vallei. Yeddie kon op school niet leren en speciale scholen waren er al helemaal niet. Door een zware hersenbeschadiging kon hij moeilijk met andere mensen contact krijgen en hen begrijpen. Hij scharrelde maar wat rond of deed eenvoudige klusjes om het huis. Maar Eén was er Die zijn vreemde taaltje verstond. Yeddie had de Heere lief. Hij, een verloren schaap, was gevonden door de Goede Herder en kende Zijn stem. Zondag was voor hem de mooiste dag. Dan luisterde hij naar de preek van Gods knecht. En wat velen níet hoorden, hoorde Yeddie wel: Gods stem. Arme of rijke Yeddie, wat denk je?

Op de dag van het Avondmaal vroeg Yeddie spontaan aan de dominee of hij ook mocht komen naar de tafel. Daarvoor kreeg hij toestemming en zijn hart werd vervuld met hemelse vreugde toen hij aanzat. Thuisgekomen na de dienst ging hij zonder eten naar boven en bleef lang weg. Toen Grootje eindelijk maar eens ging kijken, vond ze hem op zijn knieën voor zijn bed geknield. Gestorven. Zijn liefde tot de Heere Jezus - door God gewerkt in het kinderhart - was voor Yeddie die dag te groot geweest.

Hij mag nu altijd Avondmaal houden en God eeuwig grootmaken.

En hij begon vrolijk te zijn. ♦

Leestip: 1 Korinthe 1:17-31

P.C. Beeke, Middelburg

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Voor- werpelijk en onder- werpelijk

Wat is het verschil tussen een voorwerpelijke prediking en een onderwerpelijke prediking?

Hoe het moet

Het is al wat jaren geleden dat in de collectezak een klein briefje gevonden werd met een boodschap voor de predikant die was voorgegaan: 'Dominee zegt wel hoe het móet maar niet hoe het gáát'. Anders gezegd, richting de vraagsteller, het was wel een Schriftuurlijke prediking maar de bevindelijke toepassing ontbrak. En we zullen allen wel weten dat we in onze gemeentekring staan voor een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking of voorwerpelijk-onderwerpelijk. De ingestuurde vraag richt zich op het verschil tussen beide termen. Ds. G.H. Kersten (1882-1948) heeft het eens zo uitgelegd dat er een dubbel wonder nodig is voor onze zaligheid. Allereerst een wonder van God buiten ons en vervolgens een wonder van God in ons. Dat eerste wonder moet in de prediking naar voren komen. Naar Gods welbehagen heeft Hij Zijn eniggeboren Zoon gezonden naar een wereld verloren in zonde en schuld. Uit onbevattelijke liefde heeft Christus Zich vernederd tot in de bittere en smadelijke dood van het kruis. Maar Hij verrees op de derde dag en is - Zijn Kerk ten goede - opgevaren naar de hemel, en zit aan de rechterhand van de Vader. In Christus is Zijn volk tot de zaligheid gebracht en in de voorwerpelijke prediking mag worden uitgesteld wat Christus vóór de Zijnen deed en leed. Maar als hier een punt gezet zou worden, ontbreekt er wat aan de prediking: hoe het gaat!

Hoe het gaat

Het formulier voor de bevestiging van de dienaar van het Woord spreekt over de eerste taak, de prediking. En dan lezen we: 'Eerstelijk, dat zij des Heeren Woord, door de Schriften der Profeten en Apostelen geopenbaard, grondig en oprechtelijk aan hun volk zullen voordragen, en het toe-eigenen, zo in het gemeen als in het bijzonder, tot nuttigheid der toehoorders, met onderwijzen,

vermanen, vertroosten en bestraffen, naar eens iegelijks behoefte, verkondigende de bekering tot God, en de verzoening met Hem door het geloof in Jezus Christus, en wederleggende met de Heilige Schrift alle dwalingen en ketterijen, die tegen deze zuivere leer strijden'. Het voordragen of de verklaring zouden we kunnen samenvatten met de voorwerpelijke prediking en het toe-eigenen of de toepassing kunnen we betrekken op de onderwerpelijke prediking. Dat laatste betreft dus de weg die de Heere - in alle onderscheid - gaat om een rijke Christus en een arme zondaar te verenigen. Eigenlijk gaat het dan om het genadewerk van de Heilige Geest in het hart. Lezer(es), verlangt u naar dat onderwijs? Om te horen wat er nu omgaat in het hart van een missend volk. Om antwoord te krijgen op vragen zoals: Hoe kom ik ooit tot God bekeerd? Hoe krijg ik een genadig God? Hoe leer ik de Middelaar Jezus toch kennen? Hoe komt God aan Zijn eer in mijn leven? In 'De Saambinder' van 9 april 1920 schreef ds. Kersten over deze zaken. Graag citeren we het slot: 'Voorwerpelijk en onderwerpelijk behoren bijeen. Ze zijn niet te scheiden. In het voorwerpelijke ligt de grond der behoudenis, in Christus alleen; in de koping met Zijn bloed. Doch die lossing baat onze ziel niet, tenzij we langs de onderwerpelijke weg met Christus gemeenschap krijgen. Het wonder Gods in ons, zal ons alleen doen kennen het wonder Gods buiten ons. En de bevinding, die hope werkt, is juist die onderwerpelijke bediening des Geestes in ons, waardoor Christus een gestalte in ons verkrijgt en onze ziel Hem kent; en op Hem betrouwen leert; en in Hem, ja in Hem alleen de zaligheid zoekt. Zo lere onze ziel door het onderwerpelijke het voorwerpelijke kennen en het zal wel zijn'. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.